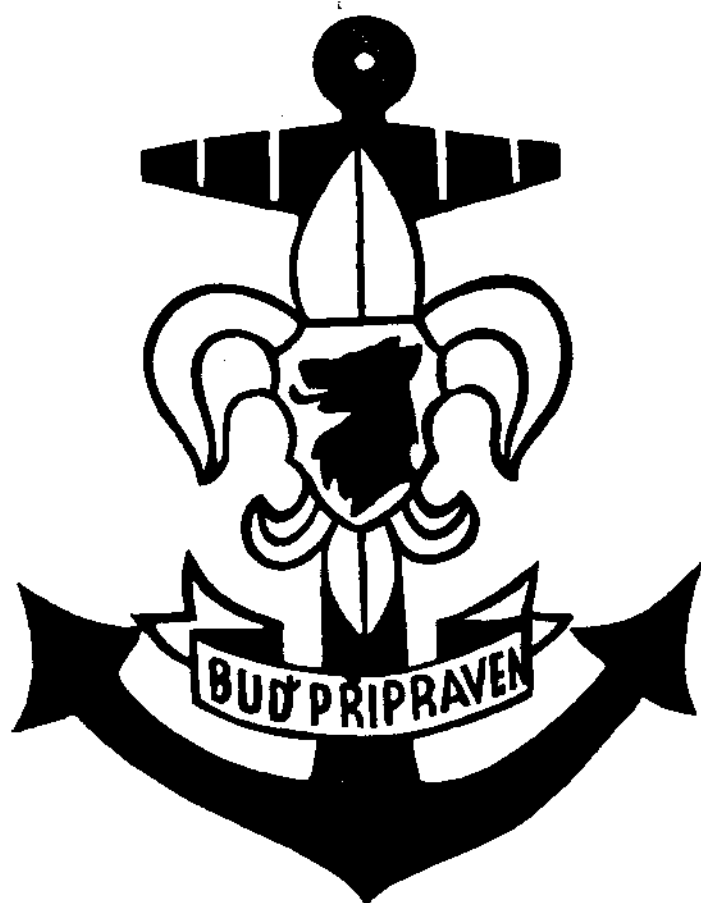

HLAVNÍ KAPITÁNÁT VODNÍCH SKAUTŮ

Kapitánská pošta

Ročník: **2**

Číslo: **3**

KAPITÁNSKÁ POŠTA

Časopis pro teorii a praxi skautského vodáctví

V Praze 16, listopadu 1946

II. roč.-číslo 3.

.... U srdce nožik z ocele
a na kormidle pěst,
každou noc řídil parolod
bezpečně podle hvězd.

Jiří Wolker.

Nový Hlavní kapitanát vodních skautů.

Rozhodnutím předsedy Výchovného odboru br. Dr. Průchy, byl dnem 23. září 1946 zproštěn br. Ing. Špatný funkce hlavního kapitána a současně zastavena činnost HKVS v dosavadním jeho složení. Na zasedání náčelnictva dne 4. října 1946 byl jsem jmenován hlavním kapitánem vodních skautů se zmooněním jmenovati členy HKVS. Současně s jmenováním byl jsem vybrán sestavit pro vodní skauty jednotný výchovný program ku zvýšení celkové úrovně vodního skautingu s ohledem na výchovné práce připravované ve dvouletce "JUNÁKA".

Bratru Ing. Špatnému a všem členům bývalého HKVS děkuji za sebe i za všechny vodní skauty za jejich práci, kterou vykonali pro vodní skauting a kterou jistě ještě vykonají.

Přijímaje funkci hlavního kapitána mohu do budoucna slíbiti, že mojí smahou bude, vytvořiti všechny předpoklady pro další zčerný vývoj vodního skautingu v rámci celkového chápání skautského hnutí, od vodních skautů a hlavně od všech vodáckých skautských činovníků budu požadovati skautskou kázeň a hlavně iniciativní a poctivou práci.

Se skautským pozdravem

"Buď připraven!"

Štok

hlavní kapitán

Poslední sbohem ...

Bylo to ponuré odpoledne dne 5. listopadu t.r., kdy stála čestná stráž vodních skautů u rakva v pražském krematoriu. Zemřel totiž člen Čestné rady HKVS, vrchní techn. rada plavebního úřadu Ing. J. Fiala. Kremace se zúčastnili za HKVS hlav.kapitán br. Štok a mnoho jiných skautských činovníků i civilních osobností. Tento technický odborník dal mnohé instrukce ústředním vodáckým činovníkům a želíme jeho odchodu tím více nyní, kdy nastupuje nový HKVS v práci pro další rozvoj vodního skautingu.

- když -

UPŘÍMNÉ SLOVO PŘEDPLATITELŮM.

Při hospodářské revizi Kapitánské pošty bylo zjištěno, že z expedovaných čísel KP jest zapláceno pouze 25 %, t.j. jedna čtvrtina. Jelikož již při expedici 1. čísla II.ročníku byly připojeny složenky k zaplacení předplatného v II.roč. a nedoplatků za první ročník, sdělujeme, že počínaje 4.číslem, t.j. prosincovým bude kapitánská pošta expedována pouze těm, kteří do 10.prosince 1946 skutečně vyrovnají své nedoplatky a zaplatí předplatné.

Žádáme, aby tak učinili co nejdříve. Předplatné činí 60.- Kčs na rok.

Redakce.

A b s o l v e n t i Lesních Škol pozor !:

Podle odstavce B. řádu L.Š. strana 4. stává se absolventem L.Š. jen ten frekventant L.Š., který složil absolventní slib, do jednoho měsíce po skončení kursu předložil vedoucímu svéji školy zápisník z kursu a k 1.lednu předložil zprávu o své činnosti, potvrzenou okrskovým, po případě oblastním velitelem.

Budou tedy prvé absolvenční listy a šátky L.Š. za rok 1946 vydány až v lednu 1947.

Vzhledem k tomu, že lhůta k předložení zápisníku byla letošního roku zcela mimořádně prodloužena do 31. prosince 1946, vyzývám důkladně všechny frekventanty I. Zemské lesní školy vodních skautů, aby zápisník i potvrzení podle prvního odstavce tohoto článku bezpodmínečně předložili ve stanovených lhůtách. Nemá-li být uvedena na zmar Vaše poctivá a tuhá práce v Lesní Škole, učíte tak všichni v předepsané lhůtě.

Š t o k
hlavní kapitán.

VODÁČTÍ ČINOVNÍCI

přečtete si dobře úvodní článek minulé KP a nezapomene, že od vznešeného k směšnému je jen krok.

-j-

Haló, haló - redakce Kapitánské pošty volá Zemské kapitány VS !

Náš měsíčník "Kapitánská pošta" slouží a musí sloužit k dobrému styku mezi vodáckými oddíly a ústředními číbovníky a tím i zemskými činovníky vodních skautů.

Redakce KP proto žádá, aby byl tento požadavek řádně plněn, o zasílání zpráv o činnosti, návrhu i jiných pojednání na adresu odpověd. redaktora Kapitánské pošty br. Zdenka Hájka - Praha II., Na poříčním právu 4.

Zprávy posílejte do 10. každého měsíce psané po jedné straně pülarchu jediné strojem !!

Redakce.

MLÁDEŽ CHCE MÍTI MĚNĚ VYUČOVÁNÍ - LEČ VÍCE PODNĚCOVÁNÍ.

Ob j e d n á v k y

pádel po 125.- Kčs a knihovniček v každém množství vyřizuje fa. Erichsen a spol. v národní správě, Praha XVII., Plzeňská 275, tel. 401 - 56. Objednávky zasílejte ihned, aby se mohly co nejdříve vyřídít.

Ing. B. Rafi - Bora:
zemský kap.

N Á S T I N O R G A N I S A Č N Í H O Z A P O J E N Í V O D N Í C H S K A U T Ů :

<u>Junáci</u>	<u>Vodní skauti</u>	<u>Oblast</u>	
<u>oddíl</u>	<u>vodní oddíl</u>	oblastní velitel	----
Junák	Vodní skaut	zást.oblast.velitele	oblastní kapitán jako zást. obl.vel.
podrádce	člunař	<u>Země</u>	
rádce	kormidelník	zemský velitel	----
odd.rádce	lodivod	zemský náčelník	----
zást. vůdce	přístevný	místonáčelníci	----
vůdce	kapitán		zemský kapitán jako člen zem.náčel.
<u>Středisko</u>	<u>Přístav</u>	<u>Výbory:</u>	
zástupce ved. střediska	zást.velitele přístavu	1. organizační	referent pro vod. skauty
vedoucí střediska	kapitán přístavu	2. výchovný	" " " "
		3. zpravodajský	" " " "
		4. hospodářský	" " " "
<u>Okrsek</u>			
okrskový velitel	---		
zástupce okrsk.velitele	okrskový kapitán jako zástupce okrsk.vel.		

Vysvětlivky: Vodní oddíly jsou jak po stránce organizační tak po stránce výchovné podřízeny normální organizaci. Pouze speciální části výchovy vodácké podléhají souběžným vodáckým činovníkům. /Vodácká nadstavba: lodě a pádla, jejich výroba, spec. vodácký výcvik a bezpeč.předpisy atd./ Nevzniká tím a nesmí vzniknouti žádný dualismus. Také struktura vod.oddílů je stejná jako normálních, pouze družiny - mužstva jsou někde po 7 skautech, vzhledem k tomu, že lodě jsou pro 7 mužů.

Okrsek: Okrskový kapitán /zástupce okr. velitele/ se jmenuje jen tehdy, dostoupí-li v okrsku počet přístavů /středisek/ počtu 3. Jinak dozírá přímo oblastní kapitán.

Oblast: Vzhledem k tomu, že v některých oblastech je pouze několik málo vodních oddílů, jmenoval by se pro 2 - 3 takové sousední oblasti - povodí, jen jeden oblastní kapitán.

Br. Zach - Sanders:
oblast, kap.

P R A Ž S K Á O B L A S T .

- HKVS a ZKVS : Vodácké oddíly pražské oblasti zapojí se do všech akcí vyhlášených uvedenými instancemi. Programy jsou pružné, školení podle nich v rukou obratných kapitánů stane se junáckou hrou.
- Kursy : Připravuje se kurs kapitánský a kormidelnický. Upozornuji na povinnou docházku kapitánů a jejich zástupců. Methody těchto kursů jsou poněkud nezvyklé. Prosím frekventanty, aby svěřené jim látky zpracovali poctivě nejen s hlediska svého oddílu a zkušeností, nýbrž promrskali je i podle a vod celé republiky pod zorným úhlem oddílů i mimopražských.
- Schůze : Účel oblasti nevidím ve schůzování kapitánů. Nutné zprávy a debaty o nich lze lépe probrati při náhodných setkáních, na př. při povinné návštěvě kursu. Jinak upozorňuji znovu důrazně, že vodácké instance zabývají se jen věcmi technickými. Organizační a ostatní záležitosti /kroje, odznaky, označení/, spadají do kompetence normální junácké organizace. Instanční cesta: středisko, okrsek, oblast.
- Hlášení : Kapitáni oblasti nenašli dosud formu, aby svého oblastního informovali o stavu oddílů a co se v nich děje. Oblast shání si neúplné informace sama a bude dobře, když oznámí semi kapitáni čas od času, písemně, ústně svoje novinky.
- Nájem pozemku : Dne 25. října 1946 byl o.k. přítomen komisionálnímu jednání o nájmu pozemku kat.č. 126/1 v Praze XVI-Hlubočepích a to v úseku při levém břehu Vltavy asi 120 m nad vtokem Dalejského potoka v rozměru asi 32 x 28 m / jeden tenisový dvorec z pozemku dosud pronajatého Legiobance/. Rozhodnuto, že od 1. ledna 1947 Junák, ústředí skautské výchovy v Praze, převezme nájemní smlouvu od Ředitelství vodních cest výslovně na stavbu loděnice a klubovny pro vodní skauty. Dosavadní nájemce měl na pozemku zelenářskou zahradu. Má povinnost uvést plochu do původního stavu. Dohodnuto, že pro dobrý sousedský styk pomohou noví nájemníci při odklizení vrstvy humusu. Odvoz a náklad převzela Legiobanka. Řed. vod. cest spolupráci Junáků vřele uvítalo. Oddíly, které mají zájem na umístění lodí na tomto pozemku, nechtě se přihlásí v kanceláři oblasti. Přidělí se jim místo v budoucí loděnici, ihned však úsek pozemku na složení lodí a práce na odklizení.
- Další loděnice : Byl jsem soukromně upozorněn, že by nebylo námitek proti umístění plovoucích loděnic v přístavě pod Vyšehradskou skalou. V libeňském přístavu prodávají se kovové bedny Unrra asi po Kčs 160.-. Daly by se snadno upravit pro uvedený účel. Podrobné informace dodá br. Oxenbauer, HKVS.
- Přístavy : Stále dnešní zjev: kapitán z existenčních nebo jiných důvodů opustí práci v oddíle. Ten se poznenáhlu rozpadá. HKVS snaží se směrnicemi po počtu činovníků v oddíle čelit tomu. Avšak ne každý povoláný je vyvolený. Zjistil jsem však, že přístavy, v jejichž čele je starší kapitán, skautsky kvalifikovaný a společensky zdatný, v pevném postavení, osoba nezávislá na vnitřních a vnějších poměrech, s láskou k věci, rozhodující o záležitostech ze stále stejného místa, který brzy pochopil, že stálost oddílu tkví hlavně v hospodářském zajištění a v stále klubovně, nepodléhá vrtochům a krisím mládí, jsou vedeny ve prospěch junáctví i vodáctví. Přemýšlejte o tom a hledejte ve svém přístavu osobu vyhovující těmto předpokladům. Takový přístavní kapitán byl by zárukou kontinuity svěřených mu oddílů. Když by se vyřešil ten který případ s úspěchem, jistě by se dal za jistiti i právně a organizačně.
- Přehlídka : Přehlídka dne 28. října 1946 účastnilo se pražské vodáctvo v počtu chabém. Podle odhadu registrace cca 16.5 %. Pěšáci a dívky byli zastoupeni v % daleko vyšším.

Heslo bratrství

nesmí znamenat slepou rovnost, nýbrž vzájemnou pomoc.

-j-

Při styku s vodáckými organizacemi

ať na vodě nebo v klubovně zdravte se naším vodáckým pozdravem: - Á H O J . -

-j-

Život vodních oddílů -

1. vod. oddíl Hrušov n/O. pořádal 25. srpna 1946 slavnostní spuštění lodí vlastní výroby, závody a vodácké hry.
1. vod. oddíl Čáslav staví 3 pramice a řadu maňásků, se suchozemskými staví společně "Skautský domov".
3. vod. oddíl Olomouc si postavil klubovnu, 8 lodí, vybudoval sportovní hřiště, vyhrál závody vod.skautů v Olomouci a měl tábor v Orlických horách. V zimě staví velkou jolu s plachtami, vesly a motorem.
6. přístav Kolín pořádal v září 1946 slavnostní táborový ohně, závody vodácké a plavocké, vodní hry a slalom.
1. vod. oddíl Karlovy Vary staví klubovnu.
5. přístav Praha staví klubovnu, loděnici a sport.hřiště v Braníku.
1. přístav Kutná Hora postavil 4 kluzáky z duralového plechu.
73. vod. oddíl Brno oplachtil velmi pěkně vlastními finančními prostředky velký kutr a pilně cvičí na přehradě.

- -j-

Zemský kapitanát vod. skautů pro Čechy

děkuje tímto: Přístavu vod.skautů v Táboře za dar Kčs 140.-- a 18. vodnímu oddílu v Praze za dar Kčs 100.--

Dary nám odevzdali s přáním, abychom je použili na režii školení kapitanů, které ZKVS právě chystá.

Zemský kapitanát vod.skautů pro Čechy

pořádá dne 4. prosince ve 20 hod.

TANEČNÍ MIKULÁŠSKOU ZÁBAVU

ve velkém sále na Slovanském ostrově /Dům Umělecké Besedy/. Čistý výtěžek bude použit na režii školení kapitanů.

Rim:

NOVÝ HKVS V PRÁCI.

Je pravda a pravdou musí zůstat nám junáckým vedoucím, že "skauting je hra, nikoliv věda", jak nám sám připomíná zakladatel světového skautingu lord Baden-Powell. Avšak každá hra, má-li splnit své poslání, svůj účel, musí být dobře připravena po všech stránkách. Musí být promyšlena jak po stránce technické, tak i organizační, aby pak při praktickém provádění byl dosažen vytčený cíl.

A jak to vypadá u nás - vodních skautů? Předně si dovoluji poznamenat a znovu zdůraznit, že vodní skauti jsou jen výchovnou nadstavbou naší jednotné junácké organizace, tudíž že podléhají přímo celkové organizaci našeho Junáka. Ale ta naše stavba musí stát, musí být plánována a musí se provádět na pevných základech.

K tomu plánování slouží u nás vodních skautů HKVS - nejvyšší výchovné ústředí skautských vodáků. Tam se připravují a řeší veškeré otázky výchovné a technické "u zeleného stolu", aby byla usnadněna práce vedoucích vodních oddílů Junáka a skautské vodáctví se ubíralo jednotným úspěšným směrem - junáckou sebevýchovou, dobrou vodáckou technikou a chlapeckým překonáváním rozmanitých nástrah našich řek i říčků k výchově nebojácné mládeže oohodlané věnování mladá zkušenosti a nezlomný pracovní plán do služeb své vlasti.

Zemský kapitanát je po stránce organizační podřízen zemi, po stránce výchovné pak jedině HKVS, jehož náměty realizuje ve skutky a dohlíží přímo, aby skautské vodáctví se neodchylovalo od své dobře zvolené cesty.

Abyste tento úkol správně plnili, rozhodl se předseda vých. odboru Junáka br. prof. Dr. Průcha vystřídati "revoluční HKVS" novým pracovním kolektivem, v jehož čelo postavil vodáckého odborníka br. Štoka. HKVS má dnes 6 členů z toho jsou 3 na slovo vzati odborníci a 3 praktičtí vedoucí vodáckých oddílů. Je totiž snahou zjistiti při projednávání té které záležitosti ihned stanovisko oddílů.

Hlavním kapitanem je tedy br. Josef Štok - Bimbo, kterému ve speciálním oboru: vodácké technice, pomáhá br. Jaromír Vejvara - Rim. Stavby lodí a jiné otázky z tohoto oboru převzal br. Oxenbauer, známý odborník, obor plavání a výcviku ve vodě vede br. prof. Vlk - Kachnička, tajemníkem HKVS je br. Zámečník a Kapitánskou poštu řídí br. Zdeněk Hájek-Jack. Tím jsem vás alespoň podle jmen seznámil s novými členy HKVS. Některé znáte z minulosti jejich činnosti, některé z Vodácké LŠ a ti jsou doplnění novými pracovníky. A jistě vám přijde na mysl otázka, co nyní při svých schůzích za dlouhých podzimních večerů dělají. Nový HKVS má nyní schůze vždy v pondělí za 14 dní a v jeho listopadových schůzích jsou a nebo budou projednávány doplňky ke stupním junácké zdatnosti, které vyjdou v nejbližší době v novém znění, ZKVS byly předloženy návrhy na zimní kapitánské a kormidelnické debaty /resp. kursy/, projednává se návrh podmínek a

bodů kapitánské zkoušky jako dodatku k vědecko-technické zkoušce pro vedoucí vodních oddílů, byl vypracován pracovní program 1946/47 a připravuje se detailní propracování směrnice pro jaro 1947, kromě dalších jiných otázek z oboru předmětu HKVS.

Lad. Ritt:

Kapitánské kursy ve střediscích povodí.

Podle rozkazu HKVS, který jste četli ve 2. čísle KP má ZKVS uskutočnit kapitánské kursy v povodích tak, aby skončily před začátkem března 1947. Termín je tak stanoven proto, poněvadž v březnu musí kapitáni uspořádat kursy kormidelnické. Chtěli jsme kursy zahájit 17.XI. v 1. povodí a skončit přesně poslední neděli v únoru. ZKVS má a mocní tohoto světa mění. Tak se stalo, že uštvení zahájíme posledním - 11. povodím /pražskou oblastí/ spojeným s povodím 10.- středoečeským. Bude to 23.XI. v kraslíně divočí měšči. školy v Praze XII., nám.krále Jiřího 6.7. ve 14,30 hodin. Zahajujeme Prahou, abychom získali čas pro sebe i pro Vás. Domáci mají všechno z první ruky, poněvadž jsou blíž a budou se moci na kurs-seminář, snáze připravit než venkovští, kterým studijní materiál přichází a přijde později. Pak v Praze si vše připravím sám jak chci. Vám venku to musím napřed napsat, vy budete muset překonávat potíže /důvěřujeme, že ne tak veliké jako já/, a k tomu všemu je třeba času. Proto chceme začít v 1.povodí až 4.1.1947 a pokračovat podle čísel povodí každou další neděli. S kursem bude spojena i volba zpravodajů povodí. Určujeme ji vždy na druhou neděli kursu, která bude tou nejbližší neděli po zahájení. Na př. v 1.povodí by byla 12.1.1947. To proto, abyste měli možnost během trvání kursu se sblížit, poznat, abyste věděli koho volíte. Při sestavování povodí jsme však zjistili, že některé povodí, ačkoliv jsme jejich počet zmenšili, mají jen nepatrný počet oddílů. Proto vás prosím o toto: Jak nám země schválně organizaci povodí, dostanete jejich seznam a hranice. Dohodnete se a napíšete nám kde by Vám nejlépe vyhovovalo kurs uspořádati. Byli bychom rádi, kdybychom mohli kurs pořádati pro 2 povodí v jednom místě, poněvadž: 1. Bychom ušetřili peněz sobě i vám.

2. Měli bychom skončit do poslední neděle v únoru.

Vyplňte okamžitě dotazníky pro oddíly, abychom věděli, koho kde máme. Vyplňte dotazníky osobní pro činovníky, kteří se musí kursu zúčastnit a to hned a hned je pošlete. Jen tomu, kdo nám pošle dotazník, který je současně přihláškou do kursu, pošleme knihu článků, o nichž se bude v semináři jednat. Knihy jsou již v tisku a budou zadarmo, nebo skoro zadarmo, poněvadž jsou ještě orli v bahně Evropy, kteří pracují zadarmo a to jak perem tak rukama, jen aby vodáci byli takoví, jak si je představují ti nejlepší z nás.

Bratři v ZKVS jsou sice jiného mínění, ale snad by si dali říci a rozjeli se k Vám, kteří budete nejpohotovější, ještě před vánocemi, abychom jednu neděli získali. První kurs totiž bude 23.24.XI. 7. a 8. XII. Zbývá tedy ještě neděle před svátky, kterou bychom mohli využít. Ale to uvádím jen proto, že rád sním a jedním z těch snů je, že se najde povodí, ve kterém se všichni včas dohodnou, připraví, získají místnost se zařízením, aby účastníci mohli pohodlně sedět a psát a oznámi nám to do začátku prosince.

Počítáme celkem s 20 pracovními hodinami. Kurs bude vždy v sobotu odpoledne a v neděli od rána. Doba: od příjezdu posledního vlaku, kterým lze do místa kursu v sobotu přijít z Prahy do hodiny, před odjezdem vlaku ku Praze. Jsme totiž všichni zaměstnaní, dovolenou nikdo z nás nedostane, proto vás musíme žádat, abyste bráli tyto skutečnosti v úvahu.

Nijak by nás nezarmoutilo, kdybyste si připravili společenský podnik na obě, nebo alespoň první sobotu, kdy bychom si večer mohli popovídat a pobavit se úplně přátelsky a volně. Cíl: Co nejbližší seznámení a co nejvíce příležitosti k hovorbům o společných zájmech.

Shrnuji: Jak dostanete seznam povodí, oznámte nám, vyhovuje-li vám tento termín, který na vás připadá. Vypočíteš také: 1.povodí první 2 soboty a neděle v lednu, 2. povodí 2.a 3. neděli atd. Spojíte-li se s některým sousedním povodím. Ve kterém městě kurs chcete mít. Máte-li již zajištěnu místnost. Jaká máte zvláštní přání. Jak bude postaráno o ubytování a stravování kursantů i instruktorů.

Jak dostanete oddílové a osobní dotazníky, vyplňte čitelně, správně a ihned nám je pošlete. Literaturu, kterou Vám pošleme důkladně prostudujte. Zkrátka se na nás nachystejte!

Tyto směrnice platí pro pražskou oblast a středoečeské-desáté-povodí jen s tím rozdílem, že se nemusí dohadovat o termínu a shánět místnost. Ostatní je nezměněno. Pražáci obstarají ubytování, sobotní večery atd. Povodí, která se vás nedohodnou, budou svolána do místa, které určí ZKVS.

Bimbo:

hlav. kapit.

N á m o ř n í v á l k a .

Který vodní skaut netouží viděti moře, námořní lodě a vrchol všeho - válečné lodě námořní? Hbitá torpédovka, elegantní křižák a mohutné bitevní lodě, seřazené v bitevních formacích uhánějí ve vaší fantazii po moři zpěněným výbuchy těžkých granátů. Dým hořících lodí a těžký černý kouř, valící se z komínů lodí, které uhánějí plnou parou proti nepříteli, zahaluje bojiště vaší fantazie. Na lodích bojuje a umírá váš ideál - námořník, hrdina bez bázně a

hany. Námořník, který projel všech sedm moří, potil se v tropech a mrzl u pólu, chytrý a nebojácný, vždy na místě a stále veselý, jest ona hybná síla všech loďstev světa i všech věků. Námořník jest věčně stejný, ale loď a podmínky boje se mění. O těch změnách, které se staly v průběhu roku 1914 až 1945, t. j. během dvou velkých světových válek, chci říci několik vlastních poznámek.

Budu se snažit probrat několik zásadních otázek, vždy s hlediska hlavních válečných stran na bojích účastněných. Sub A bude první světová válka, sub B druhá světová válka.

1/ Povšechná situace zeměpisná.

A/ Spojenectví Anglie, Francie, Ruska, Itálie, USA a Japonska, dávalo těmto předem nadvládu nad světovými moři, volnost manevrování, přesunu sil a volnost dopravy veškerého materiálu, potřebného k vedení války.

Německo, Rakousko-Uhersko, Bulharsko a Turecko ovládalo svými břehy pouze částečně některá moře vnitřní bez veškeré možnosti úplného manevrování eventuelně přesun válečných sil.

Tudíž zřejmá převaha na straně vítězů.

B/ Spojenectví Anglie, USA a Ruska nedávalo již tuto suverenní nadvládu, ježto Německo obsazením Francie opanovalo břehy Atlantiku, obsazením Holandska, Norska a Dánska opanovalo Severní moře, Itálie rozdělila Středozemní moře na dvě části a Japonsko drželo na jedné straně břehy Pacifiku a obsazením Indonésie rozhodovalo částečně o Indickém oceánu. Tímto zeměpisným rozdělením bylo vítězům bojovati na dvě fronty a námořní spoje byly buď úplně porušeny, buď z části přerušeny. U poražených důležitým faktorem bylo úplné znemožnění strategických přesunů, jdoucích eventuelně až k plné koncentraci válečných sil námořních.

2/ Rozdělení válečných sil.

A/ Spojenectví Anglie, Francie, Ruska, Itálie, USA a Japonska, dávalo těmto beze sporu drtivou převahu nad Německem a jeho spojenci. Tito ani počtem ani materiálem ani tradicí se nemohli postavit vítězům se zdarem na odpor.

B/ Spojenectví Anglie, Ruska a USA na jedné a spojenectví Německa, Itálie a Japonska na druhé straně a vypadnutí potence Francie z celkové kalkulace válečných sil, způsobilo, že v této válce sice existovala též převaha na straně vítězů, ale tato převaha neměla již v sobě onu drtivou váhu první světové války.

3/ Materiální rozdělení lodí.

A/ Procentuelní rozdělení velikostí lodí, síly opanceřování a dělostřelectva bylo přibližně stejné na obou stranách, nanejvýš snad akční radius britských křižníků převyšoval stejné třídy lodí na straně nepřátelské. Během války na straně Německa zesílila ponorková zbraň, na straně vítězů zesílila protiponorková zbraň, t. j. speciální lodě hlídkové, a lodě pomocné, předělané z vhodných lodí služby dopravní.

B/ Protože od roku 1932 nemohlo si Německo vybudovati dostatečné loďstvo, nemělo vůbec těžkých jednotek bitevních a jeho nedostatek nemohli spojenci, t. j. Itálie a Japonsko vyrovnat. Převaha vítězů v těžkých jednotkách bitevních jako v bitevních lodích a bitevních křižnících byla značná. Pokud se týče letadlových lodí, byla i zde převaha vítězů, protože Německo tyto lodě vůbec nemělo a Anglie a USA měly v této třídě lodní převahu, která se během války ještě zvětšila. Ponorková převaha poražených států se později vyrovnala velkými ztrátami a výstavbou protiponorkových zbraní na straně vítězů.

4/ Vojensko-politické pojetí úkolu.

A/ Hlavními nositeli námořní války byly Anglie a Německo. Ostatní válčící státy měly pouze úkoly vedlejší, o kterých není třeba se zde zmiňovati. Britské válečné loďstvo mělo tyto úkoly: 1. chrániti mateřskou zem před německou invasí, 2. vlastní boj proti německému loďstvu, 3. chrániti přísunové cesty spojenců na evropské bojiště, 4. neutralisovati německé loďstvo asijské, sestávající se ze dvou bitevních křižníků a tří lehkých křižníků. Německo nemělo vlastní pro své loďstvo určení, protože si bylo dobře vědomo jeho slabosti a protože se o své loďstvo z důvodů prestižních bálo. Teprve během války postavené ponorkové loďstvo dostalo za úkol znemožniti přísun vojenského materiálu na evropské bojiště, provésti blokádu Anglie a Francie a zeslabiti bojovou hodnotu britského loďstva tak daleko, až by německé loďstvo mohlo bez velkého rizika postoupiti s ním bitvu.

B/ Vítězné státy určily pro svá loďstva tyto úkoly: Anglie: 1. zabránit německé invasí do mateřské země i za cenu vlastního obětování, 2. chrániti přísunové cesty, 3. ve spolupráci s loďstvem USA, chrániti kolonie vystavené útokům Japonska, 4. vlastní boj proti německému loďstvu, 5. ve spolupráci s loďstvem USA bojovati s loďstvem japonským a dobývatí zpět ztracených území na Východě, 6. neutralisace italského loďstva. Amerika: Po počáteční katastrofě v Pearl Harbouru: 1. ochrana opěrných bodů v Pacifiku a vlastního pobřeží včetně území Panamského průplavu, 2. vlastní boj proti japonskému loďstvu při dobývání ztracených území, 3. napadení japonských držav a mateřské země, 4. ochrana přísunových spojů.

Německo s vědomím slabosti svého loďstva nemohlo mu dáti opět žádných velkých úkolů, než rušení přísunu a ochranu své pobřežní dopravy.

Italie vzhledem k umístění loďstva v basinu Středomoří svěřila mu pouze ochranu vlastního přísunu do Afriky a zpět a rušení dopravních spojů nepřátelských.

/Pokračování přístě/

N I K D O N E N Í D O K O N A L Ý , K D O S E N E -
S N A Ž Í S T Á T I S E D O K O N A L E J Š Í M .

-j-

Ritt:

Proč kursy?

Motto: K.H.Borovský: "Kdo se stále pilně učí,
bývá vlasti chloubou,
kdo si myslí, že vše umí,
to je leda t.....
taky táborník.

Na posledním zasedání HKVS zeptal se br. Vejvara br. hlavního kapitána, proč nás otravuje kursy a to teoretickými k tomu, když máme tak dost práce s oddíly. Našež br. Štok mu, řekl, jak to dovedo stručně a jadrně. "Paněvadž jen zázrakem je skutečnost, že od revoluce máme jen jednoho utopeného vodáka. Zázrak umožnil sv. Petr, který šelil vodou v našich řekách tak, aby jí bylo dost, ale ne moc. Kdyby se mělo stát, že by naše oddíly jely s táborů při větší vodě, bojím se, že bychom měli po vodním skautingu, pro množství utopených a poloutopených a rodiče by už nikdy děti nám nesvěřili." Ačkoliv už jezdím po řekách střední Evropy nějaký ten týden, dal jsem mu za pravdu i co se má kapitánské osoby týče a jako výchovný ZKVS jsem trnul při přestávě scén, které by nás čekaly. Proto organizujeme kursy ve všech povodích, abychom se s Vámi poznali, abychom si alespoň hovorem s Vámi učinili jakous, takous představu o Vašich vodáckých zkušenostech a honem honem zařídili vše potřebné, abychom zabránili tomu, co by se mohlo stát, kdyby sv. Petr si usmyslil náš prohnat. Zahájíme je 20.XI. v Praze a do konce února musíme tyto kursy uskutečnit ve všech 11 oblastech české země. Jak jsem Vám řekl na zemském sjezdu, nebudou to přednášky, ale seminář a to skautský. To znamená opravdu přátelské debaty o obsahu článků, jednak z KP, jednak z článků, které přidáváme a s články z Kí vydáváme cyklostylované, aby nebylo výmluv: "Já nemohl celou KP sehnat!" Prostudujte si, prosím, ty články pozorně a připravte si otázky na všechno co se Vám nezdá. Osnova kapitánských zkoušek není, ale doufáme, že to jak Vás poznáme, přesností a účastí na kursech počínaje a věcností otázek a námitek konče, nám pomůže tyto kapitánské zkoušky připravit tak, aby se staly dobrou mírou kapitánských schopností. Proto na shledanou za zelenými stoly, abychom měli vodní skauty ne jen s čepičkami, ale i se srdci, těly a mozky, které by bez modré košile prozradily vodáka vždy a všude.

Jan Vlk:

Plavecký výcvik v krytém bassénu.

/Pokračování/.

Plování je souhrn pohybů prováděných v nezvyklém prostředí určitým způsobem.

Podmínky plaveckého výcviku jsou:

1. Získání důvěry k vodě návykem v ní pobývat
2. Osvojení si správné polohy těla ve vodě
3. Naučení se pohybům, které nás jednak udržují na vodě, jednak pohánějí vpřed
4. Nacvičení pohybového rytmu a souhra jeho a dýcháním.

Postup plaveckého výcviku:

- I. Seznamování s vodou
- II. Plavecké dýchání
- III. Splývání
- IV. Vlastní plování
- V. Orientace ve vodě jako příprava k záchraně tonoucích a ke skokům do vody.
- VI. Záchrana tonoucích
- VII. Skoky do vody.

Vyučování plavání i průprava k němu v kolektivu se provádí metodou důvěry. Předpoklady této metody jsou:

- a/ Výcvik na měličině pod stálým dozorem
- b/ Vzbuzení důvěry k vodě
- c/ Vzbuzení důvěry k vedoucímu
- d/ Vzbuzení důvěry v sebe /Sv. Čech: "Sláb jenom ten, kdo v sebe ztratil víru a malým ten, kdo zná jen malý cíl!"

Pokyny k plaveckému výcviku.

Kázeň musí být nejjednodušší a nesmlouvavá /někdy jde o lidský život!/
Bezpečnost

1. Stálý dozor na cvičencích/vedoucí s pomocníky/
2. Systém dvojic. Dvojice sestavíme tak, aby jeden z cvičenců byl zdatnější, nebojácný a obratnější než druhý. Tito dva pak spolu cvičí, vzájemně si pomáhají a jeden druhého hlídá. Lepší cvičenec příkladem a dovedností strhuje slabšího.
3. Při každém vstupu a výstupu z vody vždy pře počítáme cvičence. Přes to, že v krytých lázních je nebezpečí utonutí mizivé /ač i to se stalo!/, je nutno si to zvyknouti pro vedení plaveckého výcviku v přírodě.

Zdravotní stav

Před zahájením plav. výcviku vyžadujte od svých svěřenců lékařskou prohlídku a písemné svolení rodičů. Pozor na ty, kteří prodělali nemoc srdeční, ledvinovou, ušní /před vstupem do vody utěsnit zevní zvukovod vatou namočenou v masť - vaselině, parafinu/, oční /namázání oční víčka a řasy vaselínou/, nosní /vmáčknouti do nosu trochu borové vaselíny/, kožní /nepouštět do vody cvičence, který má otevřenou ránu, nebo obvaz a vyloučit vůbec cvičence s kožní vyrážkou/.

Doba koupání

Aspoň dvě hodiny po jídle.

Hygiena

Vždy před začátkem výcviku vykonati osobní potřebu. V krytém basenu před vstupem do vody je nutno omýti se pod sprchou /pozor na teplé sprchy - nejdříve roztočit závěr a zkusit teplotu sprchy rukou a ne se postavit pod sprchu a roztáčet závěr - časté případy opaření./ Před koupáním: vlažná sprcha zakončená studenou. Po koupání: řádné omýtí teplou a nakonec vždy studenou. Před odchodem dobře osušit hlavu a vytřít do sucha uši.

Úbor.

Používejte plavky slušného střihu, ne však, aby se v pase "zařezávaly". Nenoste do vody trenýrky - je to neestetické, když se široké nohavice lepí na nohy a pak je to překážka při plavání.

Postup

budiž promyšlený a látka na plaveckou hodinu řádně připravena. Požadavky podle vyspělosti. Cvičitel musí své svěřence ve vodě stále zaměstnávat. Vše musí jít za sebou jako vlna za vlnou.

I. Seznamování s vodou.

/jako 1. plavecká hodina pro neplavce/

1. Cvičenci sedí na okraji basenu a nohama tepou vodu až stříká /zkoušení teploty vody/

-.-

Další cviky se provádějí v mělké vodě sahající po pás. Cvičenci ve skupině ve volném rozstupu stojí ve vodě čelem k okraji basenu, kde stojí cvičitel a řídí cvičení /Pokyny: Málo mluvit - ve vodě je špatně rozumět, proto je lepší názorně ukazovat a povely dávat píšťalkou/.

2. Omývání se: obličej, krk, paže, hrudník
3. Vodotrysk /svíráním dlaní spojených rukou/ a/ na sebe b/ na souseda/
4. Křest: udělat si z dlaní miskou, nabrat vodu, zvednout a překloupit na hlavu
5. Sprcha: nabranou vodu spojenými dlaněmi vyhodit nad sebe
6. Husa se máchá: mávati napjatými pažemi tak, že ruce plácají na vodu
7. Mláčení obilí a/ střídno paž: ze vzpažení plácat před sebou hladinou střídavě pravou - levou
b/ soupaž: jako v a/ ale plácnout vždy oběma rukama současně
8. Máchání prádla: v předpažení dolů ruce ve vodě dělají pohyb se strany na stranu jako když se máchá prádlo
9. "Paní radová": založit si ruce před sebou a dělat dřep a vztyk
10. Kachnička: v podřepu skrčit upřímo ruce před rameny a taktó uhnutými pažemi bít do vody /na místě, v chůzi po dně, při natáčení trupu vpravo a vlevo, při otáčení těla kolem dokola/
11. Malý mlýnek: ruce v pěst před sebou - jedna se otáčí rychle kolem druhé.
12. Rozhrnování vody: ruce jako lopatky, hřbety obráceny k sobě, rozhrnují vodu a/na místě b/ v chůzi po dně
13. Shrnování vody: jako 12. ale dlaně jsou obráceny k sobě a/na místě b/ v chůzi vzad
14. Závod v chůzi: paže ohnuté v loktech se pohybují podle těla nad vodou

15. Pádlování a závod: ruce se vnořují do vody jako pádlo a/ střídopaž b/ soupaž
16. Gejsír: cvičenci na kruhu se zahákuji v loktech, těsně se k sobě přimknou a nyní všichni stejně dělají dřep a vztyk.
17. Přenášení "hrnce" /"anděliček"/: středník v čelné trojici udělá dřep spojný a sěpne si ruce za kolena, načež krajníci jej uchopí v podpaží a přenášejí jej.
18. Velký mlýnek hrnečkový: cvičenci odpočítaní na kruhu se semknou a zahákuji v loktech. Mlýnek se roztočí vpravo nebo vlevo a na povel cvičitele předem určení /liší nebo sudí/ se zavěsí a zvednou kolena
19. Velký mlýnek hvězdrový: cvičenci odpočítaní na kruhu se drží za ruce a roztočí mlýnek. Na znamení se určení položí na znak nohama do kruhu nebo na prsa nohama ven z kruhu.
20. Mořský příboj: cvičenci vedle sebe u kraje basénu se drží přepadového žládku neb obrátkové tyče a přitahováním a odtahováním způsobují vlnění.
21. Zaháněná střikáním: ve dvou řadách stejně početných se začíná na vzdálenost 1-2 m a/ zády k sobě b/ čelem k sobě
22. Lovení ryb: cvičenci ve dvou stejných skupinách se postaví proti sobě na vzdálenost nejméně 3 m a cvičitel hodí mezi ně korokové zátky různé velikosti. Úkolem cvičenců je, schytat co nejvíce zátek pro svou skupinu hlavně těch velkých /čím větší, tím více bodů/. Vyhrává skupina, která získá největší počet bodů.

Opravte si: V posledním čísle na str. 4, v odstavci nadesaném "Plavecký postup v hodinách plavání" má být ve 4. a 5. hodině v závorkách všude při místo podle.

Přeložil Dr. Jaromír Port:

Námořní dějiny.

/pokračování/

Syrie, Damašek, Řecko a Arabie poskytovaly ze svých bohatých zásob koberce, šben, slonovinu, perly, stříbrné a mosazné nádoby, hedvábí, med, olej, gumu, vlnu, železo, cín, olovo i koně, mezky a otroky. Jaké to byly asi slavné doby plavčků na smělych cestách ze Sidonu a Tyru, plavčků, kteří se stali mistry obchodu za oněch starých dob.

Za zmínku stojí též některé zvláštní rysy foinické povahy. Byli krajně žárliví na své mořeplavecké znalosti. Když se objevila v dohledu cizí loď, buď ji vymanévrovali, nebo, když se to nepovedlo, vyčkali do noci a nenápadně změnilí směr. Střežili tajemství svých lodí s nejvyšší sobřzitostí. Foinický kapitán, byv přemožen římským loďstvem, raději vechal svoji loď na mělčinu, aby ztroskotala, než by jí vydal do rukou nepřitele; jeho skutek byl považován za hrdinský a vlastenecký a Foinicie se mu odměnila.

Egyptané nikdy nebyli významnými plavci, byli však původci první daleké cesty tehdejší doby. V roce 600 př. Kr. přiměl egyptský faraon Necho foinické plavce k cestě kolem Afriky a to z Adenu k jihu Rudým mořem, podél černé pevniny, k západu k mysu Dobré naděje - který se stále tak jmenuje - pak k severu podél Zlatého pobřeží a Herkulovými sloupy čili úžinou Gibraltarskou zpět do Středozevního moře.

Tyto dávnověké lodě byly vyzbrojeny stožárem a jedinou velkou plachtou, přes to však do značné míry závisel jejich pohon na používání vesel. Mnoho a mnoho stránek by se dalo napsati o oněch velkých dnech plaveckých, jsou však ještě slavní plavci jiných přímořských národů, které nás vybízí, abychom vyprávěli též o jejich námořních dějinách.

II.

Řekové nám zanechali ve své mytologii a v Homérových básních obrázky hrdinných činů na moři. Naše vědomosti o jejich dálných plavbách se ztrácejí v říší bájí. Volká výprava Argonautů - byla-li opravdu skutečností a nikoli pouhým mythem - se konala asi v roce 1250 př. Kr. Mnoho legend oklopuje tuto výpravu a její cíl. Iason, syn thessalského krále, byv zbaven dědických práv na trůn, rozhodl se vydati za Zlatým rounem do Colchidy. Stále jest ještě sporné, co to vlastně bylo ono Zlaté rouno. Jistě že to bylo něco skutečně drahocenného. Někteří se domnívají, že to byl vzácný pergamen, obsahující tajemství kamene mudrců, to jest způsob, jak se dá z obyčejných kovů udělati zlato. Jiní zase věří, že to bylo skutečně rouno, jehož se používalo k zachycování zlatého prášku, splaveného s říčních břehů zlatonosných toků, ústících do Euxinského moře.

Iason svěřil stavbu své lodi Argovi a loď byla k počtě svého stavitele pojmenována Argo. Dobrodružní plavci jsou pak známi jako Argonauti. Ale musíme opustit tento velkolepý námořní epos, abychom mohli pokračovati ve vytčeném cíli.

Po cestě Iasonově následovala výprava Odysseova, o které nám Homér tak krásně vypráví. Byla to asi hrozná země, v níž obluda přišenných tvarů, zvaná Polyphemos hlídala ostražitě plavce, aby je zničila.

Řecké lodě byly poháněny hlavně vesly. Hybnou silou těchto krásných plavidel brázdících modré vody byl pot otroků s bolavými zády a unavenými rukama. Vyčnívající příď byla pobita mosaznými pancéři a končila ostrým zobanem, jehož se používalo k prorážení boku nepřátelských lodí. Paluba a vysoká záď sloužily za úkryt válečníkům; kormidelník byl na zádi. Kormidlo bylo ve skutečnosti vlastně jen kormidlovým veslem. Bylo to podobné zařízení, s jakým se setkáváme u lodí Vikingů. Plavidla Řeků byla pestře vyzdobena.

Trojveslice měla prý celkem stosedmdesát vesel ve třech řadách a čtyřveslice tři sta, ba i čtyři sta vesel. Vesla vyčnívala z otvorů stěn, které byly asi v dolních řadách chráněny před vnikáním vody kůží, připevněnou uvnitř k veslům tak, aby se dalo volně veslovat. U lodí o pěti řadách /pětiveslic/ byla vesla nejvyšší řady nejdělsí a nejobtížnější k ovládní. Veslaři seděli na pevných lavicích a každý z nich měl na starosti jedno veslo. Největší z těchto velkých veslic byla Ptolemai Phylopater, kterou postavil egyptský farson podle řeckého vzoru. Byla to velká loď, zařízená na čtyřicet řad. Nikomu se však ještě dosud nepodařilo znázornit, jak byla poháněna, nebo zdali těchto čtyřicet řad nebylo vlastně čtyřicet různých skupin vesel. Každým způsobem to byla loď imponantních rozměrů i podle dnešních pojmů.

Římané, kteří se stále drželi ve vnitrozemských vodách, napodobovali své loďstvo podle řeckého vzoru a celá staletí historie jsou svědky jejich mocenských činů na modrých vodách Středoziemního moře. Po roce 260 př.Kr. se Řím stal velkou námořní mocí. Současně se rozvíjel i pokrok přímořských obyvatel a musíme se tu zmínit i o prvním velikém nájaku. Byl to Pharos alexandrijský, 600 stop nad hladinou vody, na jehož vrcholu byla udržována hořící hranice dříví, aby vodila lodě oněch zašlých dnů. Mezitím se vzmáhají Karthaginci; Hannón se vydal s loďstvem o šedesáti plavidlech na jednu z velkých výprav pátého století př.Kr., proplul Sloupy Herkulovými a dal se k jihu podél afrického pobřeží. Bylo to mocné loďstvo o 30 tisících mužů a žen s velkým nákladem zásob a potravin. Na jejich cestě byla poprvé zaznamenána existence krokodilů a hrochů. Setkali se se zvláštními divokými tvory, které nazvali gorilami a kteří byli zpola zvířaty, zpola lidmi. Vrátili se do Karthaga, aby nám zachovali zprávy o svých nejpodivuhodnějších dobrodružstvích. Hannónova cesta je vypsána ve dvou velkých svazcích, jež jsou první velkou knihou, líčící dobrodružné výzkumné výpravy.

Ale o dějinách Karthaga, o jeho vzniku i pádu již asi mnozí z vás četli a znovu budou čísti v jiných historických pojednáních. Benátky, královna Adrie, Janov, rodiště velkého objevitele a jiné mocné přístavy vnitrozemního moře jsou pečetí na slavném dokumentu lidského pokroku na moři.